

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2016/943

2016 m. birželio 8 d.

dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastą teisėkūros procedūrą ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) įmonės ir nekomercinės mokslinių tyrimų įstaigos investuoja į praktinės patirties ir informacijos – žinių ekonomikos mainų priemonių, suteikiančių konkurencinį pranašumą, – įgijimą, plėtojimą ir taikymą. Šios investicijos į intelektualio kapitalo kūrimą ir taikymą yra jų konkurencingumo rinkoje ir su inovacijomis susijusios veiklos rezultatų, taigi ir investicijų grąžos – pagrindinės verslo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros varomosios jėgos – lemiamas veiksnys. Įmonės gali naudotis įvairiomis priemonėmis, kad užtikrintų nuosavybės teises į savo su inovacijomis susijusios veiklos rezultatus, kai dėl atvirumo neįmanoma visapusiškai pasinaudoti savo investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas rezultatais. Viena iš tokių priemonių – naudojimas intelektinės nuosavybės teisėmis, pavyzdžiui, patentais, dizaino teisėmis ar autorių teisėmis. Kita nuosavybės teisių į novatoriškos veiklos rezultatus užtikrinimo priemonė – apsaugoti prieigą prie žinių, kurios yra vertingos subjektui ir nėra plačiai žinomos, ir tomis žiniomis naudotis. Tokia vertinga praktinė patirtis ir verslo informacija, kuri nėra atskleidžiama ir turi likti konfidenciali, vadinama komercine paslaptimi;
- (2) įmonės, nepriklausomai nuo jų dydžio, komercines paslaptis vertina lygiai taip pat kaip patentus ir kitų formų intelektinės nuosavybės teises. Jos naudoja konfidencialumą kaip verslo konkurencingumo ir mokslinių tyrimų inovacijų valdymo priemonę, ir jį taiko įvairiai informacijai, kuri apima ne vien technologines žinias, bet ir komercinius duomenis, kaip antai informaciją apie klientus ir tiekėjus, verslo planus ir rinkos tyrimus bei strategijas. Mažosios ir vidutinės įmonės (toliau – MVI) dar labiau vertina komercines paslaptis ir labiau nuo jų

⁽¹⁾ OL C 226, 2014 7 16, p. 48.

⁽²⁾ 2016 m. balandžio 14 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2016 m. gegužės 27 d. Tarybos sprendimas.

priklauso. Kūrėjai ir novatoriai komercinėmis paslaptimis apsaugodami tiek daug įvairios praktinės patirties ir verslo informacijos, kurios papildo intelektinės nuosavybės teises arba yra naudojamos kaip alternatyva šioms teisėms, gali gauti pelno iš savo kūrinio ar inovacijos, todėl komercinės paslaptys yra ypač svarbios verslo konkurencingumui, taip pat mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir su inovacijomis susijusios veiklos rezultatams;

- (3) atvirosios inovacijos skatina naujas idėjas, kurios atitinka vartotojų poreikius bei padeda spręsti socialinius uždavinius, ir leidžia tas idėjas pritaikyti rinkoje. Tokios inovacijos yra svarbus naujų žinių kūrimo svirtas ir skatina kurti naujus novatoriškus verslo modelius, grindžiamus bendrai sukurtų žinių naudojimu. Didinant verslo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros mastą vidaus rinkoje, labai svarbu mokslinius tyrimus vykdyti bendrai, be kita ko, bendradarbiaujant tarpvalstybiniu mastu. Žinių ir informacijos sklaida turėtų būti laikoma pagrindiniu veiksniu, galinčiu užtikrinti dinamiškas, aiškias ir vienodas įmonių, visų pirma MVĮ, plėtros galimybes. Vidaus rinkoje, kurioje kliūtys tarpvalstybiniam bendradarbiavimui sumažintos iki minimumo, o bendradarbiavimas nėra iškraipytas, intelektinė kūryba ir inovacijos turėtų skatinti investicijas į novatoriškus procesus, paslaugas ir produktus. Tokia intelektinei kūrybai ir inovacijoms palanki aplinka, kurioje nesudaroma kliūčių darbuotojų judumui, taip pat svarbi užimtumo augimui ir Sąjungos ekonomikos konkurencingumo didinimui. Komercinėms paslaptims tenka svarbus vaidmuo užtikrinant įmonių, įskaitant visų pirma MVĮ, ir mokslinių tyrimų įstaigų keitimosi žiniomis tiek vidaus rinkoje, tiek ir už jos ribų apsaugą mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bei inovacijų srityje. Komercinės paslaptys yra vienas iš dažniausiai įmonių naudojamų intelektinės kūrybos ir novatoriškos praktinės patirties apsaugos būdų, tačiau tuo pat metu galiojančia Sąjungos teisine sistema jos yra mažiausiai apsaugotos nuo kitų šalių neteisėto jų gavimo, naudojimo arba atskleidimo;
- (4) novatoriškos įmonės vis dažniau susiduria su nesąžiningais tiek Sąjungai priklausančių, tiek jai nepriklausančių valstybių subjektų veiksmais, kuriais siekiama neteisėtai pasisavinti komercines paslaptis, kaip antai vagystėmis, neteisėtu kopijavimu, pramoniniu šnipinėjimu ar konfidencialumo reikalavimų pažeidimu. Pastarojo meto pokyčiai, kaip antai globalizacija, vis dažnesnis naudojimas užsakomosiomis paslaugomis, ilgesnės tiekimo grandinės bei aktyvesnis informacinių ir ryšių technologijų naudojimas, prisideda prie tų veiksmų rizikos didinimo. Dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo ar atskleidimo sumažėja teisėta komercinės paslapties turėtojų galimybė gauti pelno iš savo su inovacijomis susijusių pastangų. Neturint veiksmingų ir palyginamų teisinių priemonių komercinėms paslaptims apsaugoti Sąjungoje, mažėja paskatų imtis tarpvalstybinės su inovacijomis susijusios veiklos vidaus rinkoje ir neįmanoma pasinaudoti komercinių paslapčių galimybėmis skatinant ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą. Todėl neskatinamos inovacijos ir kūrybingumas, mažėja investicijos, o tai trukdo sklandžiai veikti vidaus rinkai ir mažina jos galimybes didinti ekonomikos augimą;
- (5) Pasaulio prekybos organizacijoje įdėtų tarptautinių pastangų šiai problemai spręsti rezultatas – sudaryta Sutartis dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (toliau – TRIPS sutartis). TRIPS sutartyje, *inter alia*, numatytos nuostatos dėl komercinių paslapčių apsaugos nuo trečiųjų šalių neteisėto jų gavimo, naudojimo arba atskleidimo – tai įprasti tarptautiniai standartai. Ši sutartis, patvirtinta Tarybos sprendimu 94/800/EB ⁽¹⁾, yra privaloma visoms valstybėms narėms, taip pat pačiai Sąjungai;
- (6) nepaisant TRIPS sutarties, valstybių narių teisės aktuose yra didelių skirtumų, susijusių su komercinių paslapčių apsauga nuo kitų asmenų vykdomo jų neteisėto gavimo, naudojimo arba atskleidimo. Pavyzdžiui, ne visos valstybės narės yra patvirtinusios nacionalines komercinės paslapties arba neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo apibrėžtis, todėl žinios apie apsaugos aprėptį nėra lengvai prieinamos ir ta aprėptis valstybėse narėse skiriasi. Be to, civilinėje teisėje numatytos teisių gynimo priemonės, kuriomis galima pasinaudoti neteisėto komercinių paslapčių gavimo, naudojimo arba atskleidimo atveju, yra nenuoseklūs, nes ne visose valstybėse narėse yra numatyta galimybė nurodyti trečiosioms šalims, kurios nėra teisėto komercinės paslapties turėtojo konkurentės, nutraukti naudojimąsi komercine paslaptimi ir jo neatnaujinti. Be to, valstybėse narėse skirtingai traktuojama trečioji šalis, kuri komercinę paslaptį gavo sąžiningai, bet paskui ją naudodama sužino, kad ją gavo dėl to, kad kita šalis anksčiau ją gavo neteisėtai;
- (7) nacionalinės taisyklės skiriasi ir pagal tai, ar jos leidžia teisėtiems komercinių paslapčių turėtojams siekti, kad būtų sunaikintos trečiųjų šalių neteisėtai naudojantis komercinėmis paslaptimis pagamintos prekės arba būtų grąžinti

⁽¹⁾ 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994 12 23, p. 1).

ar sunaikinti bet kurie dokumentai, bylos ar medžiagos, kuriuose yra arba kurie patys yra neteisėtai gauta ar panaudota komercinė paslaptis. Be to, taikytinose nacionalinėse žalos atlyginimo apskaičiavimo taisyklėse ne visada atsižvelgiama į nematerialinių komercinių paslapčių pobūdį, todėl tais atvejais, kai konkrečios informacijos rinkos vertės negalima nustatyti, yra sunku parodyti, kiek pelno faktiškai negauta arba kiek neteisėtai praturtėjo pažeidėjas. Tik keliose valstybėse narėse apskaičiuojant žalos atlyginimą leidžiama taikyti abstrakčias taisykles, grindžiamas pagrįstu autoriniu atlyginimu arba mokesčiu, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jeigu komercinės paslapties naudojimui būtų reikėję gauti licenciją. Be to, daugeliu nacionalinių taisyklių nėra numatyta tinkama komercinės paslapties konfidencialumo apsauga, kai komercinės paslapties turėtojas pateikia ieškinį dėl trečiosios šalies tariamai neteisėtai gautos, panaudotos ar atskleistos komercinės paslapties, todėl sumažėja taikomų priemonių bei teisių gynimo priemonių patrauklumas ir susilpnėja siūloma apsauga;

- (8) valstybėse narėse numatytos teisinės komercinių paslapčių apsaugos skirtumai rodo, kad Sąjungoje komercinių paslapčių apsaugos lygis yra nevienodas ir tai lemia vidaus rinkos susiskaidymą šioje srityje, taip pat silpnesnį bendrą atgrasomąjį atitinkamų taisyklių poveikį. Vidaus rinka yra veikiama, jeigu dėl tokių skirtumų sumažėja paskatos įmonėms plėtoti su inovacijomis susijusią tarpvalstybinę ekonominę veiklą, įskaitant bendradarbiavimą su partneriais vykdant mokslinius tyrimus arba gamybinę veiklą, paslaugų užsakymą arba investicijas kitose valstybėse narėse, kurių vykdant reikia naudoti informaciją, kuri saugoma kaip komercinė paslaptis. Tarpvalstybinė mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros tinklų veikla, taip pat su inovacijomis susijusi veikla, įskaitant susijusią gamybą ir paskesnę tarpvalstybinę prekybą, tampa mažiau patrauklios, jas vykdyti Sąjungoje darosi sunkiau ir tai taip pat nulemia su inovacijomis susijusį neveiksmingumą Sąjungos mastu;
- (9) be to, didesnė rizika įmonėms kyla valstybėse narėse, kuriose apsaugos lygis yra palyginti mažesnis, nes komercinės paslaptis lengviau pavogti arba kitaip neteisėtai gauti. Dėl to vidaus rinkoje neveiksmingai paskirstomas kapitalas ekonomikos augimo skatinimo inovacijoms, nes išauga išlaidos apsaugos priemonėms, kuriomis siekiama atsverti nepakankamą teisinę apsaugą kai kuriose valstybėse narėse. Tai, be kita ko, palanku nesąžiningiems konkurentams, kurie visoje vidaus rinkoje galėtų platinti prekes, pagamintas neteisėtai gavus komercinės paslaptis. Dėl teisės aktų sistemų skirtumų taip pat palengvėja prekių importas iš trečiųjų šalių į Sąjungą per tuos įvežimo punktus, kuriuose apsauga yra silpnesnė, jei tos prekės yra sukurtos, pagamintos ar parduodamos naudojant pavogtas ar kitaip neteisėtai gautas komercinės paslaptis. Apskritai dėl tokių skirtumų kliudoma tinkamai veikti vidaus rinkai;
- (10) tikslinga numatyti taisykles Sąjungos lygmeniu, kad būtų suderinti valstybių narių teisės aktai siekiant vidaus rinkoje užtikrinti pakankamą ir nuoseklų civilinėje teisėje numatytą teisių gynimo lygį neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo atveju. Tomis taisyklėmis neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių galimybei numatyti didesnę komercinių paslapčių apsaugą nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ar atskleidimo, jei laikomasi šioje direktyvoje tiksliai numatytų kitų šalių interesų apsaugos priemonių;
- (11) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis Sąjungos ar nacionalinių taisyklių, kuriomis reikalaujama atskleisti informaciją, įskaitant komercinės paslaptis, visuomenei arba valdžios institucijoms, taikymui. Ja taip pat neturėtų būti daromas poveikis taisyklių, kuriomis valdžios institucijoms leidžiama rinkti informaciją, kad jos galėtų vykdyti savo pareigas, arba taisyklių, kuriomis toms valdžios institucijoms leidžiama toliau atskleisti atitinkamą informaciją visuomenei arba kuriomis reikalaujama, kad tos institucijos atskleistų atitinkamą informaciją visuomenei, taikymui. Tokios taisyklės visų pirma apima taisykles dėl Sąjungos institucijų ir organų arba nacionalinių valdžios institucijų turimos su verslu susijusios informacijos atskleidimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 ⁽¹⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1367/2006 ⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/4/EB ⁽³⁾ arba pagal kitas taisykles dėl visuomenės galimybės susipažinti su dokumentais arba dėl nacionalinių valdžios institucijų skaidrumo prievolių;
- (12) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis socialinių partnerių teisei sudaryti kolektyvinius susitarimus, kai tai numatyta pagal darbo teisę, kiek tai susiję su bet kokia pareiga neatskleisti komercinės paslapties arba riboti jos

⁽¹⁾ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

⁽²⁾ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimančias sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

⁽³⁾ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

naudojimą ir atvejų, kai tokios pareigos nesilaiko šalis, kuriai ji taikoma, padariniais. Tai turėtų būti su sąlyga, kad tokiais kolektyviniais susitarimais nebūtų ribojamos šioje direktyvoje nustatytos išimtys, kai turi būti atmetama paraiška dėl šioje direktyvoje numatytų priemonių, procedūrų ar teisių gynimo priemonių įtariamo komercinės paslapties gavimo, naudojimo ar atskleidimo atveju;

- (13) šia direktyva neturėtų būti ribojama išsteigimo laisvė, laisvas darbuotojų judėjimas arba darbuotojų judumas, kaip numatyta Sąjungos teisėje. Ja taip pat nesiekama daryti poveikio galimybei sudaryti darbdavių ir darbuotojų nekonkurencinio pobūdžio susitarimus pagal taikytiną teisę;
- (14) svarbu nustatyti vienodą komercinės paslapties apibrėžtį neapribojant objekto, kuris turi būti apsaugotas nuo neteisėto pasisavinimo. Todėl tokia apibrėžtis turėtų būti suformuluota taip, kad apimtų praktinę patirtį, verslo informaciją ir technologinę informaciją, atsižvelgiant į teisėtus interesus jas laikyti paslapyje ir į teisėtus lūkesčius, kad toks konfidencialumas bus išsaugotas. Be to, tokia praktinė patirtis arba informacija turėtų turėti faktinės arba potencialios komercinės vertės. Turėtų būti laikoma, kad tokia praktinė patirtis arba informacija turi komercinės vertės, pavyzdžiui, kai jos neteisėtas gavimas, naudojimas arba atskleidimas gali pakenkti ją teisėtai valdančio asmens interesams, kadangi tai kenkia to asmens potencialui mokslo ir technologijų srityje, verslo ar finansų interesams, strateginėms pozicijoms arba gebėjimui konkuruoti. Į komercinės paslapties apibrėžtį neįtraukiama nereikšminga informacija ir patirtis bei gebėjimai, kurių įgyja darbuotojai įprastai dirbdami, taip pat informacija, kurią paprastai žino arba kurią gali lengvai gauti asmenys toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su atitinkamos rūšies informacija;
- (15) taip pat svarbu nustatyti aplinkybes, kuriomis komercinių paslapčių teisinė apsauga yra pateisinama. Dėl šios priežasties būtina nustatyti, kokie veiksmai ir praktika turi būti laikomi neteisėtu komercinės paslapties gavimu, naudojimu arba atskleidimu;
- (16) siekiant skatinti inovacijas ir didinti konkurenciją, šios direktyvos nuostatomis neturėtų būti sukurta jokių išimtinų praktinės patirties arba informacijos, kuri saugoma kaip komercinė paslaptis, naudojimo teisių. Todėl turėtų išlikti savarankiško tokios pačios praktinės patirties ar informacijos sukūrimo (atradimo) galimybė. Teisėtai įsigyto produkto apgrąžos inžinerija turėtų būti laikoma teisėtu informacijos gavimo būdu, išskyrus atvejus, kai sutartyse susitariama kitaip. Vis dėlto laisvė sudaryti tokias sutartis gali būti ribojama teisės aktais;
- (17) kai kuriuose pramonės sektoriuose, kuriuose kūrėjai ir novatoriai negali naudotis išimtinėmis teisėmis, o inovacijos tradiciškai priklauso nuo komercinių paslapčių, į rinką patekusiems produktams šiuo metu gali būti lengvai pritaikyta apgrąžos inžinerija. Tokiais atvejais tie kūrėjai ir novatoriai gali nukentėti dėl vadinamojo parazitinio kopijavimo arba aklo imitavimo praktikos, kurią vykdant parazitiškai išnaudojama tų kūrėjų reputacija ir pastangos inovacijų srityje. Kai kuriuose nacionalinės teisės aktuose dėl kovos su nesąžininga konkurencija numatytos kovos su tokia praktika priemonės. Nors šia direktyva bendrai nesiekama pertvarkyti ar suderinti kovos su nesąžininga konkurencija teisės aktų, būtų tikslinga, kad Komisija atidžiai išnagrintų, ar toje srityje reikia imtis veiksmų Sąjungos lygmeniu;
- (18) be to, komercinių paslapčių gavimas, naudojimas arba atskleidimas, jeigu to reikalaujama arba tai leidžiama pagal teisės aktus, šios direktyvos tikslais turėtų būti laikomas teisėtu. Tai visų pirma apima komercinių paslapčių gavimą ir atskleidimą darbuotojų atstovams naudojantis teisėmis į informaciją, konsultavimąsi ir dalyvavimą pagal Sąjungos teisę ir nacionalinės teisės aktus ir praktiką, taip pat darbuotojų ir darbdavių kolektyvinio interesų gynimo atveju, įskaitant bendrą sprendimų priėmimą, taip pat komercinės paslapties gavimą ar atskleidimą atliekant Sąjungos ar nacionalinės teisės aktais nustatytą auditą. Vis dėlto toks komercinės paslapties gavimo laikymas teisėtu neturėtų daryti poveikio komercinės paslapties konfidencialumo užtikrinimo pareigoms ar jos naudojimo apribojimams, kurie nustatomi Sąjungos ar nacionaline teise informacijos turėtojui arba gavėjui. Visų pirma šia direktyva valdžios institucijos neturėtų būti atleidžiamos nuo konfidencialumo pareigų, kurių jos turi laikytis tvarkydamos komercinių paslapčių turėtojų perduotą informaciją, neatsižvelgiant į tai, ar tos pareigos yra nustatytos Sąjungos ar nacionalinėje teisėje. Tokios konfidencialumo pareigos apima, *inter alia*, pareigas tvarkant

perkančiosioms organizacijoms perduotą informaciją vykdant viešųjų pirkimų procedūras, kaip nustatyta, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/23/ES ⁽¹⁾, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/24/ES ⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/25/ES ⁽³⁾;

- (19) nors šia direktyva numatomos priemonės ir teisių gynimo priemonės, kurios gali apimti informacijos atskleidimo prevenciją siekiant apsaugoti komercinių paslapčių konfidencialumą, itin svarbu, kad nebūtų ribojamas naudojimas teise į saviraiškos laisvę ir informaciją, kuri apima žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą, kaip atspindėta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 11 straipsnyje, visų pirma tiriamosios žurnalistikos ir žurnalistų informacijos šaltinių apsaugos atveju;
- (20) šioje direktyvoje numatytomis priemonėmis, procedūromis ir teisių gynimo priemonėmis neturėtų būti ribojama informavimo apie pažeidimus veikla. Todėl komercinių paslapčių apsaugos priemonės neturėtų būti taikomos, kai komercinės paslapties atskleidimas tenkina viešąjį interesą, jeigu atskleidžiamas tiesiogiai susijęs nusižengimas, pažeidimas ar neteisėta veikla. Tokiu būdu neturėtų būti užkertamas kelias kompetentingoms teisminėms institucijoms numatyti galimybės išimties tvarka netaikyti priemonių, procedūrų ir teisių gynimo priemonių tuo atveju, kai atsakovas turėjo tinkamą pagrindą sąžiningai manyti, kad jo elgesys atitiko atitinkamus šioje direktyvoje nustatytus kriterijus;
- (21) atsižvelgiant į proporcingumo principą, priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės, skirtos komercinėms paslaptims apsaugoti, turėtų būti parengtos taip, kad būtų siekiama mokslinių tyrimų ir inovacijų vidaus rinkos sklandaus veikimo tikslo, visų pirma atgrasant nuo neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo ir atskleidimo. Toks priemonių, procedūrų ir teisių gynimo priemonių rengimas neturėtų kelti pavojaus ar kenkti pagrindinėms teisėms ir laisvėms ar viešajam interesui, kaip antai visuomenės saugumui, vartotojų apsaugai, visuomenės sveikatai ir aplinkos apsaugai, taip pat neturėtų daryti poveikio darbuotojų judumui. Šiuo požiūriu šioje direktyvoje numatytomis priemonėmis, procedūromis ir teisių gynimo priemonėmis siekiama užtikrinti, kad kompetentingos teisminės institucijos atsižvelgtų į tokius veiksmus kaip komercinės paslapties vertė, veiksmų, dėl kurių neteisėtai gaunama, naudojama arba atskleidžiama komercinė paslaptis, sunkumas, taip pat tokių veiksmų poveikis. Taip pat reikėtų užtikrinti, kad kompetentingos teisminės institucijos turėtų diskreciją įvertinti teismo proceso šalių interesus, taip pat trečiųjų šalių, įskaitant, kai tinkama, vartotojus, interesus;
- (22) sklandus vidaus rinkos veikimas sutriktų, jeigu numatytos priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės būtų naudojamos šios direktyvos tikslų neatitinkančiais neteisėtais sumetimais. Todėl svarbu teisminėms institucijoms suteikti įgaliojimus patvirtinti tinkamas priemones dėl pareiškėjų, kurie veikia piktnaudžiaudami arba nesąžiningai ir pateikia akivaizdžiai nepagrįstas paraiškas, pavyzdžiui, siekdami nesąžiningai vilkinti arba apriboti atsakovo patekimą į rinką arba kitaip jį įbauginti ar prie jo priekabauti;
- (23) siekiant teisinio tikrumo ir atsižvelgiant į tai, kad teisėti komercinių paslapčių turėtojai turėtų patys pasirūpinti, kad būtų išsaugotas jų vertingų komercinių paslapčių konfidencialumas, ir prižiūrėti, kaip jos yra naudojamos, tikslinga nustatyti, kad materialiniai reikalavimai būtų pateikiami arba galimybė pareikšti ieškinius dėl komercinių paslapčių apsaugos būtų suteikiama ribotą laikotarpį. Be to, nacionalinės teisės aktuose turėtų būti aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžta, kada turi prasidėti tas laikotarpis ir kokiomis aplinkybėmis tas laikotarpis turi būti pertraukiamas arba sustabdomas;
- (24) dėl galimybės teismo proceso metu prarasti komercinės paslapties konfidencialumą teisėti komercinės paslapties turėtojai dažnai nenori inicijuoti teismo proceso, kad apsaugotų savo komercines paslaptis, todėl kyla pavojus, kad sumažės numatytų priemonių, procedūrų ir teisių gynimo priemonių veiksmingumas. Dėl šios priežasties būtina, taikant tinkamas apsaugos priemones, kuriomis užtikrinama teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, nustatyti konkrečius reikalavimus, kuriais būtų apsaugotas komercinės paslapties, dėl kurios bylinėjimasi, konfidencialumas teismo proceso, inicijuoto jai apsaugoti, metu. Pasibaigus teismo procesui tokios apsaugos priemonės turėtų likti galioti tol, kol komercine paslaptimi laikoma informacija nėra vieša;

⁽¹⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

⁽³⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

- (25) tokie reikalavimai turėtų apimti bent galimybę riboti asmenų, kurie turi teisę susipažinti su įrodymais ar dalyvauti teismo posėdžiuose, skaičių, atsižvelgiant į tai, kad visiems tokiems asmenims turėtų būti taikomi šioje direktyvoje nustatyti konfidencialumo reikalavimai, ir galimybę skelbti tik nekonfidencialias teismo sprendimų dalis. Todėl atsižvelgiant į tai, kad informacijos, kuri yra ginčo objektas, pobūdžio įvertinimas yra vienas iš pagrindinių teismo proceso tikslų, itin svarbu užtikrinti tiek veiksmingą komercinių paslapčių konfidencialumo apsaugą, tiek to proceso šalių teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą paisymą. Todėl į ribotą asmenų grupę turėtų būti įtraukta bent po vieną kiekvienos šalies fizinį asmenį, taip pat šalių atitinkami advokatai ir, kai taikytina, kiti atstovai pagal nacionalinės teisės aktus tinkamai kompetentingi ginti vieną iš teismo proceso, kuriam taikoma ši direktyva, šalių, jai atstovauti ar tarnauti jos interesams; visi šios grupės asmenys turėtų turėti teisę susipažinti su visais tokiais įrodymais ir dalyvauti visuose teismo posėdžiuose. Tuo atveju, kai viena iš šalių yra juridinis asmuo, ta šalis turėtų turėti teisę pasiūlyti fizinį asmenį ar fizinius asmenis, kurie turėtų būti įtraukti į tą asmenų grupę siekiant užtikrinti tinkamą atstovavimą tam juridiniam asmeniui, taikant tinkamą teisminę priežiūrą, kad nebūtų pakenkta ribojimo susipažinti su įrodymais ir dalyvauti teismo posėdžiuose tikslui. Tokiomis apsaugos priemonėmis neturėtų būti reikalaujama, kad teismo procese šalims atstovautų advokatas ar kitas atstovas, kai pagal nacionalinę teisę toks atstovavimas nėra reikalaujamas. Be to, šiomis priemonėmis neturėtų būti ribojama teismų kompetencija pagal taikytinas atitinkamos valstybės narės taisykles ir praktiką priimti sprendimą dėl to, ar ir koku mastu atitinkami teismo pareigūnai taip pat turėtų susipažinti su visais įrodymais ir dalyvauti visuose teismo posėdžiuose, kad galėtų vykdyti savo pareigas;
- (26) trečiosios šalies neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo ar atskleidimo padariniai teisėtam komercinės paslapties turėtojui galėtų būti lemtingi, nes paviešinus komercinę paslaptį jos turėtojui nebebūtų įmanoma atkurti padėties, kokia buvo prieš paslaptį prarandant. Todėl labai svarbu numatyti greitai taikomas, veiksmingas ir prieinamas laikinas priemones, kuriomis būtų iš karto nutrauktas neteisėtas komercinės paslapties gavimas, naudojimas arba atskleidimas, įskaitant atvejus, kai ji naudojama paslaugoms teikti. Svarbu, kad tokia pagalba būtų prieinama nereikalaujant sulaukti sprendimo dėl bylos esmės, tuo pačiu metu tinkamai paisant teisės į gynybą ir proporcingumo principo bei atsižvelgiant į bylos ypatumus. Tam tikrais atvejais turėtų būti įmanoma leisti tariamam pažeidėjui toliau naudoti komercinę paslaptį su sąlyga, kad bus pateikta viena ar daugiau garantijų, visų pirma tais atvejais, kai mažai tikėtina, kad komercinė paslaptis taps viešai prieinama. Taip pat turėtų būti galima reikalauti pateikti pakankamas garantijas, kad bus padengtos išlaidos ir atlyginta žala, kurias dėl nepagrįstos paraiškos patyrė atsakovas, visų pirma tais atvejais, kai dėl bet kokio delsimo teisėtai komercinės paslapties turėtojas patirtų nepataisomą žalą;
- (27) dėl tų pačių priežasčių taip pat svarbu numatyti galutines priemones, kuriomis būtų užkirstas kelias neteisėtam komercinės paslapties naudojimui arba atskleidimui, įskaitant atvejus, kai ji naudojama paslaugoms teikti. Kad tokios priemonės būtų veiksmingos ir proporcingos, jų taikymo trukmė, kai dėl tam tikrų aplinkybių ją reikia apriboti, turėtų būti pakankama, kad būtų pašalintas bet koks komercinis pranašumas, kurį galėjo įgyti trečioji šalis dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo. Bet kuriuo atveju, jokia tokios rūšies priemonė neturėtų būti vykdytina, jeigu informacija, kuri iš pradžių buvo apsaugota komercine paslaptimi, yra paviešinama dėl priežasčių, kurios negali būti susietos su atsakovu;
- (28) įmanoma, kad komercinė paslaptis galėtų būti neteisėtai naudojama kuriant, gaminant ar parduodant prekes ar jų sudedamąsias dalis, kurios galėtų išplisti vidaus rinkoje tokiu būdu pažeidžiant komercinės paslapties turėtojo komercinius interesus ir trukdant vidaus rinkai veikti. Tokiais atvejais ir tada, kai atitinkama komercinė paslaptis turi didelį poveikį dėl to neteisėto naudojimo pagamintų prekių kokybei, vertei ar kainai arba padeda mažinti jų gamybos ar pardavimo proceso išlaidas, palengvina ar paspartina jų gamybos ar pardavimo procesus, svarbu, kad teisminėms institucijoms būtų suteikti įgaliojimai nurodyti taikyti veiksmingas ir tinkamas priemones siekiant užtikrinti, kad tos prekės nebūtų pateiktos rinkai arba būtų iš jos pašalintos. Atsižvelgiant į pasaulinį prekybos pobūdį, taip pat būtina, kad tokios priemonės apimtų draudimą importuoti tas prekes į Sąjungą arba jas sandėliuoti siekiant pasiūlyti ar pateikti jas rinkai. Atsižvelgiant į proporcingumo principą, pritaikius taisomas priemones prekės nebūtinais turėtų būti sunaikintos tais atvejais, jei yra kitų priimtinių galimybių, kaip antai, kai galima pašalinti prekių pažeidžiančiąsias savybes arba jas panaudoti ne rinkoje, pavyzdžiui, atiduoti labdaros organizacijoms;
- (29) asmuo komercinę paslaptį iš pradžių galėtų būti gavęs sąžiningai ir tik vėlesniu etapu, pavyzdžiui, gavęs pirminio komercinės paslapties turėtojo išpėjimą, sužinoti, kad to asmens žinoma atitinkama komercinė paslaptis yra gauta iš šaltinių, kurie atitinkamą paslaptį naudojo arba atskleidė neteisėtai. Siekdamas tomis aplinkybėmis išvengti, kad

numatytos taisomosios priemonės arba draudimai sukeltų neproporcingos žalos tam asmeniui, valstybės narės turėtų numatyti galimybę atitinkamais atvejais kaip alternatyvą skirti piniginę kompensaciją nukentėjusiajai šaliai. Tačiau tokia kompensacija neturėtų viršyti autorinių atlyginimų ar mokesčių, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jeigu tas asmuo būtų gavęs leidimą naudoti atitinkamą komercinę paslaptį laikotarpiu, kuriuo pirminis komercinės paslapties turėtojas būtų galėjęs uždrausti ją naudoti, sumos. Vis dėlto, jeigu neteisėtas komercinės paslapties naudojimas būtų laikomas šioje direktyvoje nenumatytu teisės pažeidimu arba dėl jo galėtų nukentėti vartotojai, toks neteisėtas naudojimas neturėtų būti leidžiamas;

- (30) siekiant išvengti, kad asmeniui, kuris žinodamas arba turėdamas pagrindo žinoti neteisėtai gauna, naudoja arba atskleidžia komercinę paslaptį, tokie veiksmai būtų naudingi, ir siekiant užtikrinti, kad nukentėjęs komercinės paslapties turėtojas kiek įmanoma galėtų būti sugrąžintas į tokią padėtį, kurioje jis būtų buvęs, jei tokie veiksmai nebūtų buvę atlikti, būtina numatyti adekvačią kompensaciją už dėl tų neteisėtų veiksmų patirtą žalą. Apskaičiuojant žalos atlyginimo nukentėjusiam komercinės paslapties turėtojui sumą reikėtų atsižvelgti į visus atitinkamus veiksnius, kaip antai į komercinės paslapties turėtojo negautas pajamas arba pažeidėjo nesąžiningai gautą pelną, o atitinkamais atvejais – į komercinės paslapties turėtojui padarytą moralinę žalą. Kitu atveju, pavyzdžiui, kai, atsižvelgiant į nematerialinių komercinių paslaptčių pobūdį, būtų sunku nustatyti faktiškai patirtą žalą, jos atlyginimo sumą būtų galima apskaičiuoti pagal tokius elementus, kaip autorinis atlyginimas ar mokesčiai, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jei pažeidėjas būtų paprašęs leidimo naudoti atitinkamą komercinę paslaptį. To alternatyvaus metodo tikslas yra ne numatyti pareigą nustatyti baudžiamąsias žalos atlyginimo sumas, o užtikrinti, kad kompensacija būtų grindžiama objektyviu kriterijumi kartu atsižvelgiant į tokias komercinės paslapties turėtojo patirtas išlaidas, kaip antai identifikavimo ir tyrimų sąnaudas. Šia direktyva valstybėms narėms neturėtų būti kliudoma savo nacionalinėje teisėje numatyti, kad tais atvejais, kai darbuotojų veikla nėra tyčinė, jų atsakomybė už žalos atlyginimą būtų ribota;
- (31) siekiant užtikrinti papildomą atgrasomąją priemonę būsimiems pažeidėjams ir prisidėti prie visuomenės informuotumo, verta viešai skelbti sprendimus, priimtus bylose dėl neteisėto komercinių paslaptčių gavimo, naudojimo arba atskleidimo, be kita ko, kai tinkama, naudojant pastebimą reklamą, su sąlyga, kad dėl tokio paskelbimo neatskleidžiama komercinė paslaptis arba neproporcingai nepažeidžiamas fizinio asmens privatumas ir reputacija;
- (32) priemonių, procedūrų ir teisių gynimo priemonių, kuriomis gali naudotis komercinių paslaptčių turėtojai, veiksmingumas galėtų sumažėti, jeigu nebūtų laikomasi kompetentingų teisminių institucijų priimtų atitinkamų sprendimų. Dėl šios priežasties būtina užtikrinti, kad tos institucijos naudotųsi tinkamais įgaliojimais skirti sankcijas;
- (33) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vienodai taikyti šioje direktyvoje numatytas priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones, tikslinga numatyti valstybių narių bendradarbiavimo ir keitimosi informacija tarpusavyje ir su Komisija sistemas, visų pirma sukuriant valstybių narių paskirtų korespondentų tinklą. Be to, siekdama patikrinti, ar tomis priemonėmis pasiekiamas joms nustatytas tikslas, Komisija, kai tinkama, padedama Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos, turėtų išnagrinėti šios direktyvos taikymą ir taikomų nacionalinių priemonių veiksmingumą;
- (34) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, visų pirma pripažintų Chartijoje, konkrečiai: teisė į privatų ir šeimos gyvenimą, teisė į asmens duomenų apsaugą, saviraiškos ir informacijos laisvė, laisvė pasirinkti profesiją ir teisė dirbti, laisvė užsiimti verslu, teisė į nuosavybę, teisė į gerą administravimą ir, visų pirma, teisė susipažinti su bylomis laikantis verslo slaptumo, teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą bei teisė į gynybą;
- (35) svarbu, kad būtų gerbiamos visų asmenų, kurių asmens duomenis gali tvarkyti komercinės paslapties turėtojas imdamasis veiksmų komercinei paslaptčiai apsaugoti, arba visų asmenų, kurie dalyvauja teismo procese dėl neteisėto komercinių paslaptčių gavimo, naudojimo arba atskleidimo pagal šią direktyvą ir kurių asmens duomenys yra tvarkomi, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą bei asmens duomenų apsaugą. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB⁽¹⁾ reglamentuojamas asmens duomenų tvarkymas, atliekamas valstybėse narėse įgyvendinant šią direktyvą ir prižiūrint valstybių narių kompetentingoms institucijoms, visų pirma valstybių narių paskirtoms nepriklausomoms valdžios institucijoms. Taigi šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis

(¹) 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

Direktyvoje 95/46/EB nustatyti teisėms ir pareigoms, visų pirma duomenų subjekto teisėms susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti, kad neišsamūs ar netikslūs duomenys būtų ištaisyti, ištrinti arba užblokuoti, o atitinkamais atvejais – pareigai neskelbtinus duomenis tvarkyti pagal Direktyvos 95/46/EB 8 straipsnio 5 dalį;

- (36) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą nustatant pakankamą ir palyginamą teisių gynimo lygį vidaus rinkoje neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo atveju, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (37) šia direktyva nesiekama nustatyti suderintų teismo bendradarbiavimo, jurisdikcijos, sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo užtikrinimo taisyklių ar nagrinėti taikytiną teisę. Šios direktyvos taikymo sričiai taip pat turėtų iš esmės toliau būti taikomos kitos tokius klausimus bendrai reglamentuojančios Sąjungos priemonės;
- (38) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis konkurencijos taisyklių, visų pirma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 101 ir 102 straipsnių, taikymui. Šioje direktyvoje numatytos priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės neturėtų būti taikomos siekiant nederamai riboti konkurenciją su SESV nesuderinamu būdu;
- (39) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis bet kurio kito atitinkamo teisės akto taikymui kitose srityse, įskaitant intelektinės nuosavybės teises ir sutarčių teises. Vis dėlto, jeigu Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB ⁽¹⁾ ir šios direktyvos taikymo sritis sutampa, ši direktyva yra viršesnė kaip *lex specialis*;
- (40) buvo pasikonsultuota su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 ⁽²⁾ 28 straipsnio 2 dalį, ir jis pateikė nuomonę 2014 m. kovo 12 d.,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

Dalykas ir taikymo sritis

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šioje direktyvoje nustatomos komercinių paslapčių apsaugos nuo neteisėto gavimo, naudojimo ir atskleidimo taisyklės.

Laikydamosi SESV nuostatų, valstybės narės gali numatyti platesnio masto komercinių paslapčių apsaugą nuo neteisėto gavimo, naudojimo arba atskleidimo, nei reikalaujama šioje direktyvoje, jei užtikrinama, kad būtų laikomasi 3, 5, 6 straipsnių, 7 straipsnio 1 dalies, 8 straipsnio, 9 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, 9 straipsnio 3 ir 4 dalių, 10 straipsnio 2 dalies, 11, 13 straipsnių ir 15 straipsnio 3 dalies.

⁽¹⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, 2004 4 30, p. 45).

⁽²⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

2. Ši direktyva nedaro poveikio:
- a) naudojimuisi teise į saviraiškos laisvę ir informacijos laisvę, kaip nustatyta Chartijoje, įskaitant pagarbą žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui;
 - b) Sąjungos ar nacionalinių taisyklių, pagal kurias reikalaujama, kad komercinės paslapties turėtojai dėl viešojo intereso atskleistų informaciją, įskaitant komercines paslaptis, valdžios, administracinėms ar teisinėms institucijoms, kad tos institucijos galėtų vykdyti savo pareigas, taikymui;
 - c) Sąjungos ar nacionalinių taisyklių, pagal kurias reikalaujama arba leidžiama, kad Sąjungos institucijos ir įstaigos ar nacionalinės valdžios institucijos atskleistų įmonių pateiktą informaciją, kurią tos institucijos, įstaigos ar valdžios institucijos turi vykdydamos pareigas ir laikydamosi išimtinių teisių, nustatytų Sąjungos ar nacionalinėje teisėje, taikymui;
 - d) socialinių partnerių savarankiškumui ir jų teisei sudaryti kolektyvinius susitarimus laikantis Sąjungos teisės ir nacionalinės teisės aktų bei praktikos.
3. Jokia šios direktyvos nuostata negali būti suprantama kaip pagrindas darbuotojų judumui riboti. Visų pirma kalbant apie naudojimąsi tokiu judumu šia direktyva nesuteikiama pagrindo:
- a) riboti darbuotojų galimybes naudotis informacija, kuri nėra komercinė paslaptis, kaip apibrėžta 2 straipsnio 1 punkte;
 - b) riboti darbuotojų galimybes naudotis įprastomis jų darbo aplinkybėmis sąžiningai įgyta patirtimi ir gebėjimais;
 - c) darbo sutartyse darbuotojams nustatyti kitų papildomų apribojimų nei apribojimai, nustatyti pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) komercinė paslaptis – informacija, atitinkanti visus šiuos reikalavimus:
 - a) ji yra slapta ta prasme, kad jos kaip visumos arba tikslios jos sudėties ir sudedamųjų dalių konfigūracijos apskritai nežino arba negali lengvai gauti asmenys toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija;
 - b) ji turi komercinės vertės, nes yra slapta;
 - c) ji yra objektas pagrįstų veiksmų, kurių imasi teisėtai tokią informaciją valdantis asmuo, kad tam tikromis aplinkybėmis ją išlaikytų slaptą;
- 2) komercinės paslapties turėtojas – fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai valdantis komercinę paslaptį;
- 3) pažeidėjas – fizinis ar juridinis asmuo, neteisėtai gavęs, panaudojęs arba atskleidęs komercinę paslaptį;
- 4) pažeidžiančios prekės – prekės, kurių dizainas, savybės, veikimas, gamybos procesas arba prekyba yra daug geresni dėl neteisėtai gautų, panaudotų arba atskleistų komercinių paslapčių.

II SKYRIUS

Komercinių paslapčių gavimas, naudojimas ir atskleidimas

3 straipsnis

Teisėtas komercinių paslapčių gavimas, naudojimas ir atskleidimas

1. Komercinės paslapties gavimas laikomas teisėtu, kai komercinė paslaptis gaunama bet kuriuo iš šių būdų:
 - a) nepriklausomai atradus ar sukūrus;
 - b) stebint, analizuojant, išardant arba testuojant produktą arba objektą, kuris yra viešai prieinamas arba kurį teisėtai turi informaciją įgijęs asmuo, kurio neįpareigoja jokia teisiškai galiojanti pareiga riboti komercinės paslapties gavimą;
 - c) naudojantis darbuotojų arba darbuotojų atstovų teise į informaciją ir konsultavimąsi pagal Sąjungos teisę ir nacionalinės teisės aktus bei praktiką;
 - d) atlikus bet kokius kitus veiksmus, kurie tomis aplinkybėmis atitinka sąžiningą komercinę praktiką.
2. Komercinės paslapties gavimas, naudojimas ar atskleidimas laikomas teisėtu tiek, kiek tokio gavimo, naudojimo arba atskleidimo yra reikalaujama arba toks gavimas, naudojimas ar atskleidimas yra leidžiamas pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę.

4 straipsnis

Neteisėtas komercinių paslapčių gavimas, naudojimas ir atskleidimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad komercinės paslapties turėtojai turėtų teisę prašyti taikyti šioje direktyvoje numatytas priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones, kad užkirstų kelią neteisėtam jų komercinės paslapties gavimui, naudojimui arba atskleidimui arba gintų savo teises tai įvykus.
2. Komercinės paslapties gavimas be komercinės paslapties turėtojo sutikimo laikomas neteisėtu visais atvejais, kai ji gauta atliekant šiuos veiksmus:
 - a) neteisėtai gavus prieigą prie dokumentų, objektų, reikmenų, medžiagų ar elektroninių bylų, kuriuos teisėtai valdo komercinės paslapties turėtojas ir kuriuose yra komercinė paslaptis arba iš kurių galima išgauti komercinę paslaptį, juos pasisavinus ar padarius jų kopiją;
 - b) atlikus bet kuriuos kitus veiksmus, kurie tomis aplinkybėmis laikomi prieštaraujančiais sąžiningai komercinei praktikai.
3. Komercinės paslapties naudojimas arba atskleidimas laikomi neteisėtais, jeigu ją be komercinės paslapties turėtojo sutikimo naudoja arba atskleidžia asmuo, kuris padarė bet kurį iš šių veiksmų:
 - a) neteisėtai gavo komercinę paslaptį;
 - b) pažeidė konfidencialumo susitarimą arba bet kurią kitą pareigą neatskleisti komercinės paslapties;
 - c) pažeidė sutartinę arba bet kurią kitą pareigą riboti komercinės paslapties naudojimą.
4. Komercinės paslapties gavimas, naudojimas arba atskleidimas taip pat laikomi neteisėtais, kai asmuo gaudamas, naudodamas arba atskleisdamas komercinę paslaptį žinojo arba tomis aplinkybėmis turėjo žinoti, kad komercinė paslaptis buvo tiesiogiai arba netiesiogiai gauta iš kito asmens, kuris komercinę paslaptį naudojo arba atskleidė neteisėtai, kaip apibrėžta 3 dalyje.

5. Pažeidžiančių prekių gamyba, siūlymas ar pateikimas rinkai arba pažeidžiančių prekių importas, eksportas arba sandėliavimas tais tikslais taip pat laikomi neteisėtu komercinės paslapties naudojimu, kai tokią veiklą vykdančio asmuo žinojo arba tomis aplinkybėmis turėjo žinoti, kad komercinė paslaptis buvo naudojama neteisėtai, kaip apibrėžta 3 dalyje.

5 straipsnis

Išimtys

Valstybės narės užtikrina, kad taikyti šioje direktyvoje numatytas priemonės, procedūras ir teisių gynimo priemonės nebūtų leidžiama, kai komercinė paslaptis tariamai gauta, naudojama arba atskleista tokiais atvejais:

- a) naudojantis teise į saviraiškos laisvę ir informacijos laisvę, kaip nustatyta Chartijoje, įskaitant pagarbą žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui;
- b) atskleidžiant nusizengimą, pažeidimą ar neteisėtą veiklą, jeigu atsakovas veikė siekdamas apsaugoti bendrąjį viešąjį interesą;
- c) darbuotojų atliktas atskleidimas savo atstovams, tiems atstovams vykdant savo teisėtas atstovavimo funkcijas, kaip numatyta pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę, jei toks atskleidimas buvo būtinas toms funkcijoms vykdyti;
- d) siekiant apsaugoti Sąjungos ar nacionalinės teisės pripažintą teisėtą interesą.

III SKYRIUS

Priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

6 straipsnis

Bendroji pareiga

1. Valstybės narės numato priemonės, procedūras ir teisių gynimo priemonės, kurių reikia siekiant užtikrinti civilinėje teisėje numatyto teisių gynimo prieinamumą neteisėto komercinių paslapčių gavimo, naudojimo ir atskleidimo atveju.
2. 1 dalyje nurodytos priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės:
 - a) turi būti nešališkos ir teisingos;
 - b) negali būti bereikalingai sudėtingos arba brangios, dėl jų negali būti nustatomi nepagrįsti terminai arba nepateisinamai vilkinamas laikas ir
 - c) turi būti veiksmingos ir atgrasančios.

7 straipsnis

Proporcingumas ir piktnaudžiavimas procesu

1. Šioje direktyvoje numatytos priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės taikomos:
 - a) proporcingai;
 - b) taip, kad nebūtų sukurta kliūčių teisėtai prekybai vidaus rinkoje, ir
 - c) numatant apsaugos nuo piktnaudžiavimo jomis priemonės.

2. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai paraiška dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo yra akivaizdžiai nepagrįsta, ir nustatoma, kad pareiškėjas teismo procesą inicijavo piktnaudžiaudamas arba turėdamas nesąžiningų ketinimų, kompetentingos teisminės institucijos atsakovo prašymu galėtų taikyti tinkamas priemones, kaip numatyta nacionalinėje teisėje. Tokios priemonės atitinkamais atvejais gali būti žalos atlyginimas atsakovui, sankcijų skyrimas pareiškėjui arba nurodymas paskleisti informaciją apie sprendimą, kaip nurodyta 15 straipsnyje.

Valstybės narės gali numatyti, kad dėl priemonių, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje, būtų pradedamas atskiras teismo procesas.

8 straipsnis

Senaties terminas

1. Valstybės narės pagal šį straipsnį nustato taisykles dėl senaties terminų, taikomų materialiniams reikalavimams ir ieškiniams dėl šioje direktyvoje numatytų priemonių, procedūrų ir teisių gynimo priemonių taikymo.

Pirmoje pastraipoje nurodytomis taisyklėmis nustatoma senaties termino pradžia, senaties termino trukmė ir aplinkybės, kuriomis senaties terminas nutraukiamas arba sustabdomas.

2. Senaties termino trukmė yra ne ilgesnė nei šešeri metai.

9 straipsnis

Komercinių paslapčių konfidencialumo išsaugojimas per teismo procesą

1. Valstybės narės užtikrina, kad šalims, jų advokatams ar kitiems atstovams, teismo pareigūnams, liudytojams, ekspertams ir visiems kitiems asmenims, dalyvaujantiems teismo procese dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo, arba turintiems teisę susipažinti su dokumentais, sudarančiais tą teismo procesą, būtų neleidžiama naudoti arba atskleisti jokios komercinės paslapties ar tariamos komercinės paslapties, kurią kompetentingos teisminės institucijos, reaguodamos į tinkamai pagrįstą suinteresuotosios šalies paraišką, įvardijo konfidencialia ir kurią jie sužinojo dalyvaudami tokiame procese arba turėdami tokią teisę susipažinti. Tuo atžvilgiu valstybės narės taip pat gali kompetentingoms teisminėms institucijoms leisti veikti savo iniciatyva.

Pirmoje pastraipoje nurodyta pareiga lieka galioti pasibaigus teismo procesui. Tačiau tokia pareiga nustoja galioti bet kuriomis iš šių aplinkybių:

- a) kai galutiniame sprendime nustatoma, kad tariama komercinė paslaptis neatitinka 2 straipsnio 1 punkte nustatytų reikalavimų, arba
- b) kai atitinkama informacija ilgainiui tampa plačiai žinoma arba lengvai gaunama asmenims toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija;

2. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos, gavusios tinkamai pagrįstą šalies paraišką, galėtų imtis konkrečių priemonių, kurių reikia, kad būtų išsaugotas bet kurios komercinės paslapties arba tariamos komercinės paslapties, naudojamos arba nurodomos per teismo procesą dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo, konfidencialumas. Valstybės narės taip pat gali kompetentingoms teisminėms institucijoms leisti imtis tokių priemonių savo iniciatyva.

Pirmoje pastraipoje nurodytos priemonės apima bent galimybę:

- a) riboti teisę susipažinti su šalių arba trečiųjų šalių ribotam asmenų skaičiui pateiktu bet kuriuo visu dokumentu, kuriame yra komercinių paslapčių arba tariamų komercinių paslapčių, arba jo dalimi;

- b) leisti dalyvauti teismo posėdžiuose, kuriuose gali būti atskleistos komercinės paslaptys arba tariamos komercinės paslaptys, ir susipažinti su atitinkamu tų teismo posėdžių protokolu ar išrašu tik ribotam asmenų skaičiui;
- c) visiems kitiems asmenims nei tie, kurie sudaro a ir b punktuose nurodytą ribotą asmenų skaičių, pateikti nekonfidencialią bet kurio teismo sprendimo redakciją, iš kurios būtų pašalintos arba kitaip suformuluotos teksto su komercinėmis paslaptimis dalys.

Antros pastraipos a ir b punktuose nurodytų asmenų skaičius negali būti didesnis nei būtina siekiant užtikrinti, kad būtų gerbiama teismo proceso šalių teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, ir į tų asmenų grupę turi būti įtraukta bent po vieną fizinį asmenį iš kiekvienos iš šalių ir atitinkami tų teismo proceso šalių advokatai ar kiti atstovai.

3. Spręsdamos dėl 2 dalyje nurodytų priemonių ir vertindamos jų proporcingumą, kompetentingos teisminės institucijos atsižvelgia į būtinybę užtikrinti teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, šalių ir, kai tinkama, trečiųjų šalių teisėtus interesus ir į bet kokią galimą žalą bet kuriai iš šalių ir, kai tinkama, trečiosioms šalims, kurią sukeltų tokių priemonių nustatymas ar atmetimas.

4. Asmens duomenys pagal 1, 2 arba 3 dalį tvarkomi laikantis Direktyvos 95/46/EB.

2 skirsnis

Laikinosios ir prevencinės priemonės

10 straipsnis

Laikinosios ir prevencinės priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos komercinės paslapties turėtojo prašymu galėtų nurodyti tariamam pažeidėjui taikyti bet kurią iš šių laikinųjų ir prevencinių priemonių:

- a) laikinai nutraukti komercinės paslapties naudojimą ar atskleidimą arba, atsižvelgiant į aplinkybes, uždrausti jam tai daryti;
- b) uždrausti gaminti, siūlyti, pateikti rinkai ar naudoti pažeidžiančias prekes arba jas importuoti, eksportuoti arba sandėliuoti tais tikslais;
- c) sulaikyti arba pristatyti įtariamas pažeidžiančias prekes, įskaitant importuotas prekes, siekiant užkirsti kelią jų patekimui į rinką ar išleidimui į apyvartą joje.

2. Valstybės narės užtikrina, kad teisminės institucijos kaip 1 dalyje nurodytų priemonių alternatyvą galėtų nustatyti sąlygą, kad norint toliau tariamai neteisėtai naudoti komercinę paslaptį, turi būti pateikta garantijų, skirtų užtikrinti, kad komercinės paslapties turėtojui bus kompensuota. Komercinės paslapties neleidžiama atskleisti pateikus garantijas.

11 straipsnis

Taikymo sąlygos ir apsaugos priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos 10 straipsnyje nurodytų priemonių atžvilgiu turėtų teisę reikalauti, kad pareiškėjas pateiktų įrodymų, kurie gali būti pagrįstai laikomi turimais, kad jos pakankamai patikimai įsitikintų, kad:

- a) komercinė paslaptis egzistuoja;

- b) pareiškėjas yra komercinės paslapties turėtojas ir
- c) komercinė paslaptis buvo gauta neteisėtai, yra naudojama ar atskleista neteisėtai, arba yra neišvengiama, kad komercinė paslaptis bus neteisėtai gauta, naudojama ar atskleista.

2. Valstybės narės užtikrina, kad spręsdamos dėl paraiškos patenkinimo ar atmetimo ir vertindamos jos proporcingumą kompetentingos teisminės institucijos privalėtų atsižvelgti į konkrečias bylos aplinkybes, atitinkamais atvejais įskaitant:

- a) komercinės paslapties vertę ir kitas konkrečias ypatybes;
- b) priemones, kurių buvo imtasi komercinei paslapčiai apsaugoti;
- c) atsakovo veiksmus gaunant, naudojant arba atskleidžiant komercinę paslaptį;
- d) neteisėto komercinės paslapties naudojimo arba atskleidimo poveikį;
- e) teisėtus šalių interesus ir galimą priemonių patvirtinimo arba atmetimo poveikį šalims;
- f) teisėtus trečiųjų šalių interesus;
- g) viešąjį interesą, ir
- h) pagrindinių teisių apsaugą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad 10 straipsnyje nurodytos priemonės būtų atšauktos arba kitaip nustotų galioti atsakovo prašymu, jeigu:

- a) per kompetentingos teisminės institucijos, kuri nurodo taikyti priemones, nustatytą pagrįstą laikotarpį, jei pagal valstybės narės teisę leidžiama nustatyti tokį laikotarpį, arba, jei toks laikotarpis nenustatytas, per ne ilgesnį nei 20 darbo dienų arba 31 kalendorinės dienos laikotarpį (pasirenkamas ilgesnis laikotarpis) pareiškėjas kompetentingoje teisminėje institucijoje neinicijuoja teismo proceso, dėl kurio būtų priimamas sprendimas dėl bylos esmės, arba
- b) atitinkama informacija nebeatitinka 2 straipsnio 1 punkte nustatytų reikalavimų dėl priežasčių, kurios negali būti susietos su atsakovu.

4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos galėtų nustatyti, kad 10 straipsnyje nurodytos priemonės būtų taikomos su sąlyga, kad pareiškėjas pateiks atitinkamą garantiją ar lygiavertį užtikrinimą, kad bus atlyginta bet kokia atsakovo arba, jei taikoma, bet kurio kito asmens dėl priemonių taikymo patirta žala.

5. Kai 10 straipsnyje nurodytos priemonės atšaukiamos remiantis šio straipsnio 3 dalies a punktu, kai jos netenka galios dėl bet kurio pareiškėjo veiksmo ar neveikimo arba kai vėliau nustatoma, kad komercinė paslaptis nebuvo neteisėtai gauta, naudojama arba atskleista, arba nebuvo tokių veiksmų grėsmės, kompetentingos teisminės institucijos atsakovo arba nukentėjusios trečiosios šalies prašymu turi teisę nurodyti, kad pareiškėjas atsakovui arba nukentėjusiai trečiajai šaliai atitinkamai atlygintų bet kokią taikant tas priemones patirtą žalą.

Valstybės narės gali nustatyti, kad dėl pirmoje pastraipoje nurodyto prašymo dėl atlyginimo būtų pradedamas atskiras teismo procesas.

3 skirsnis

Priemonės, taikomos pagal sprendimą dėl bylos esmės

12 straipsnis

Draudimai ir taisomosios priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad jei remiantis teismo sprendimu, priimtu dėl bylos esmės, nustatoma, kad komercinė paslaptis buvo neteisėtai gauta, naudojama arba atskleista, kompetentingos teisminės institucijos pareiškėjo prašymu galėtų nurodyti pažeidėjui nustatyti vieną ar kelias iš šių priemonių:
 - a) nutraukti komercinės paslapties naudojimą ar atskleidimą arba, atsižvelgiant į aplinkybes, jam uždrausti tai daryti;
 - b) uždrausti gaminti, siūlyti, pateikti rinkai ar naudoti pažeidžiančias prekes arba jas importuoti, eksportuoti arba sandėliuoti tais tikslais;
 - c) priimti tinkamas taisomąsias priemones dėl pažeidžiančių prekių;
 - d) sunaikinti visus arba dalį dokumentų, objektų, reikmenų, medžiagų ar elektroninių bylų, kuriuose yra arba kurie patys yra komercinė paslaptis, arba, kai tinkama, pristatyti pareiškėjui visus arba dalį tų dokumentų, objektų, reikmenų, medžiagų ar elektroninių bylų.
2. 1 dalies c punkte nurodytos taisomosios priemonės apima:
 - a) pažeidžiančių prekių atšaukimą iš rinkos;
 - b) pažeidžiančių prekių pažeidžiančiosios savybės pašalinimą;
 - c) pažeidžiančių prekių sunaikinimą arba, kai tinkama, jų pašalinimą iš rinkos, jeigu pašalinimu nėra pažeidžiama atitinkamos komercinės paslapties apsauga.
3. Valstybės narės gali nustatyti, kad jų kompetentingos teisminės institucijos, nuroydamos pašalinti pažeidžiančias prekes iš rinkos, komercinės paslapties turėtojo prašymu galėtų nurodyti, kad prekės būtų pristatytos turėtojui arba labdaros organizacijoms.
4. Kompetentingos teisminės institucijos nurodo, kad 1 dalies c ir d punktuose nurodytos priemonės būtų taikomos pažeidėjo sąskaita, nebent yra ypatingų priežasčių to nedaryti. Tomis priemonėmis nedaromas poveikis jokiai žalai, kuri gali būti padaryta komercinės paslapties turėtojui dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo.

13 straipsnis

Taikymo sąlygos, apsaugos priemonės ir alternatyvios priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad nagrinėdamos paraišką nustatyti draudimus ir taisomąsias priemones, numatytas 12 straipsnyje, ir vertindamos jų proporcingumą, kompetentingos teisminės institucijos privalėtų atsižvelgti į konkrečias bylos aplinkybes, atitinkamais atvejais įskaitant:
 - a) komercinės paslapties vertę ar kitas konkrečias ypatybes;
 - b) priemones, kurių buvo imtasi komercinei paslapčiai apsaugoti;

- c) pažeidėjo veiksmus gaunant, naudojant arba atskleidžiant komercinę paslaptį;
- d) neteisėto komercinės paslapties naudojimo arba atskleidimo poveikį;
- e) teisėtus šalių interesus ir galimą priemonių patvirtinimo arba atmetimo poveikį šalims;
- f) teisėtus trečiųjų šalių interesus;
- g) viešąjį interesą ir
- h) pagrindinių teisių apsaugą.

Kai kompetentingos teisminės institucijos apriboja 12 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytos priemonės taikymo trukmę, tokia trukmė turi būti pakankama, kad būtų pašalintas bet koks komercinis ar ekonominis pranašumas, kurį pažeidėjas galėjo gauti neteisėtai gavęs, panaudojęs arba atskleidęs komercinę paslaptį.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 12 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytos priemonės būtų atšauktos arba kitaip nustotų galioti atsakovo prašymu, jeigu atitinkama informacija nebetenkina 2 straipsnio 1 punkto reikalavimų dėl priežasčių, kurios negali būti tiesiogiai ar netiesiogiai susietos su atsakovu.

3. Valstybės narės nustato, kad asmens, kuriam turi būti taikomos 12 straipsnyje numatytos priemonės, prašymu kompetentinga teisminė institucija užuot taikiusi tas priemones gali nurodyti sumokėti piniginę kompensaciją nukentėjusiajai šaliai, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) atitinkamas asmuo komercinės paslapties naudojimo arba atskleidimo metu nežinojo ir tomis aplinkybėmis neturėjo žinoti, kad komercinė paslaptis gauta iš kito asmens, kuris komercinę paslaptį naudojo arba atskleidė neteisėtai;
- b) pritaikius atitinkamas priemones tas asmuo patirtų neproporcingą žalą ir
- c) pinigine kompensacija nukentėjusiajai šaliai yra pagrįstai pakankama.

Kai vietoj 12 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytų priemonių įpareigojama sumokėti piniginę kompensaciją, ji turi neviršyti autorinių atlyginimų ar mokesčių, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jeigu tas asmuo būtų paprašęs leidimo naudoti atitinkamą komercinę paslaptį laikotarpiu, kuriuo naudoti komercinę paslaptį galėjo būti uždrausta, sumos.

14 straipsnis

Žalos atlyginimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos, gavusios nukentėjusiosios šalies prašymą, nurodytų pažeidėjui, kuris žinojo arba turėjo žinoti, kad neteisėtai gauna, naudoja arba atskleidžia komercinę paslaptį, atlyginti komercinės paslapties turėtojų žalą, atitinkančią dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo faktiškai patirtą žalą.

Valstybės narės gali riboti darbuotojų atsakomybę už savo darbdaviams dėl neteisėto darbdavio komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo padarytos žalos atlyginimą, kai darbuotojų veikla nėra tyčinė.

2. Nustatydamos 1 dalyje nurodytos žalos atlyginimo sumą, kompetentingos teisminės institucijos atsižvelgia į visus tokius atitinkamus veiksnius, kaip neigiami ekonominiai padariniai, įskaitant nukentėjusios šalies negautą pelną, visą pažeidėjo nesąžiningai gautą pelną ir atitinkamais atvejais – į kitus ne ekonominius veiksnius, pavyzdžiui, moralinę žalą, kurią komercinės paslapties turėtojas patyrė dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo.

Kitu atveju kompetentingos teisminės institucijos atitinkamais atvejais gali nustatyti vienkartinę žalos atlyginimo sumą, grindžiamą bent tokiais elementais, kaip autorinių atlyginimų ar mokesčių, kuriuos būtų reikėję sumokėti, jei pažeidėjas būtų paprašęs leidimo naudoti atitinkamą komercinę paslaptį, suma.

15 straipsnis

Teismo sprendimų skelbimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad teismo procesuose, inicijuotuose dėl neteisėto komercinės paslapties gavimo, naudojimo arba atskleidimo, kompetentingos teisminės institucijos pareiškėjo prašymu galėtų nurodyti pažeidėjo sąskaita vykdyti atitinkamas priemones, skirtas informacijai apie sprendimą skleisti, įskaitant viso ar dalies sprendimo paskelbimą.
2. Bet kuria šio straipsnio 1 dalyje nurodyta priemone išsaugomas komercinių paslapčių konfidencialumas, kaip numatyta 9 straipsnyje.
3. Spręsdamos, ar nurodyti vykdyti 1 dalyje nurodytą priemonę, ir vertindamos jos proporcingumą, kompetentingos teisminės institucijos atitinkamais atvejais atsižvelgia į komercinės paslapties vertę, pažeidėjo veiksmus gaunant, naudojant arba atskleidžiant komercinę paslaptį, neteisėto komercinės paslapties naudojimo arba atskleidimo poveikį ir tikimybę, kad pažeidėjas toliau neteisėtai naudos arba atskleis komercinę paslaptį.

Kompetentingos teisminės institucijos taip pat atsižvelgia į tai, ar informacija apie pažeidėją yra tokia, kad leistų nustatyti fizinio asmens tapatybę, ir, jeigu taip, ar tos informacijos paskelbimas būtų pagrįstas, visų pirma atsižvelgiant į galimą žalą, kuri dėl tokios priemonės gali būti padaryta pažeidėjo privatumui ir reputacijai.

IV SKYRIUS

Sankcijos, ataskaitų teikimas ir baigiamosios nuostatos

16 straipsnis

Sankcijos už šios direktyvos nesilaikymą

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teisminės institucijos galėtų skirti sankcijas bet kuriam asmeniui, kuris nevykdo pagal 9, 10 ir 12 straipsnius priimtų priemonių arba atsisako jas vykdyti.

Numatytos sankcijos apima galimybę nustatyti reguliariai mokamas baudas tuo atveju, kai nevykdoma pagal 10 ir 12 straipsnius priimta priemonė.

Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

17 straipsnis

Keitimasis informacija ir korespondentai

Kiekviena valstybė narė, siekdama skatinti bendradarbiavimą, įskaitant keitimąsi informacija tarp valstybių narių ir su Komisija, paskiria vieną ar kelis nacionalinius korespondentus klausimams, susijusiems su šioje direktyvoje numatytų priemonių įgyvendinimu. Informaciją apie nacionalinį korespondentą ar korespondentus jos praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

18 straipsnis

Ataskaitos

1. Ne vėliau kaip 2021 m. birželio 9 d. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba, pasinaudodama Europos intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centro veikla, parengia pradinę ginčo procesų tendencijų, susijusių su neteisėtu komercinių paslapčių gavimu, naudojimu arba atskleidimu pagal šią direktyvą, ataskaitą.
2. Ne vėliau kaip 2022 m. birželio 9 d. Komisija parengia tarpinę šios direktyvos taikymo ataskaitą ir ją pateikia Europos Parlamentui bei Tarybai. Toje ataskaitoje tinkamai atsižvelgiama į 1 dalyje nurodytą ataskaitą.

Tarpinėje ataskaitoje visų pirma išnagrinėjamas galimas šios direktyvos taikymo poveikis moksliniams tyrimams ir inovacijoms, darbuotojų judumui ir naudojimuisi teise į saviraiškos laisvę ir informacijos laisvę.

3. Ne vėliau kaip 2026 m. birželio 9 d. Komisija įvertina šios direktyvos poveikį ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui bei Tarybai.

19 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2018 m. birželio 9 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

20 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

21 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2016 m. birželio 8 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

A.G. KOENDERS
